AH 762
2026Z22405

Antwoord van minister Herbert (Economische Zaken en Klimaat), mede namens de minister van Justitie en Veiligheid (ontvangen 25 november 2026)

Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2026-2027, nr. 573

1
Bent u bekend met de Belgische werkwijze om online misleiding tegen te gaan, waarbij internetgebruikers die een als malafide aangemerkte website proberen te bezoeken, automatisch worden doorgeleid naar een waarschuwingspagina?[1] Bent u tevens bekend met de resultaten van deze aanpak, die ertoe heeft geleid dat reeds honderdduizenden Belgische consumenten op deze wijze zijn gewaarschuwd?[2]

Antwoord

Ja, ik ben bekend met de Belgische werkwijze en de resultaten hiervan.

2

Herinnert u zich de antwoorden op mijn eerder gestelde schriftelijke vragen, waarin u schreef dat weren van advertenties door zoekmachines onvoldoende is om consumenten te beschermen, omdat bijvoorbeeld ook reguliere zoekresultaten naar websites van malafide bedrijven leiden? (Aanhangsel Handelingen II, 2025-2026, nr. 1809). Deelt u de mening dat de Belgische werkwijze een antwoord biedt op deze constatering?

Antwoord

Ik ben bekend met deze beantwoording. In dit kader is het van belang, zoals ook in de eerdere beantwoording aangegeven, om een onderscheid te maken tussen inbreuken op het consumentenrecht enerzijds en malafide bedrijven die zich schuldig maken aan strafrechtelijk handelen zoals oplichting anderzijds. In het geval van overtredingen van het consumentenrecht kan de Autoriteit Consument en Markt (ACM) handhaven. De ACM is niet de bevoegde instantie als het gaat om online fraude. In het geval van strafrechtelijke overtredingen zijn de daarvoor aangewezen instanties, zoals de politie, het Openbaar Ministerie en de Fiscale Inlichtingen en OpsporingsDienst (FIOD), bevoegd om te handhaven. Tussen de handhavingsinstanties wordt intensief samengewerkt en worden signalen uitgewisseld.

De Belgische aanpak richt zich zowel op frauduleuze websites en websites met illegale inhoud, als op websites waarbij waarschijnlijk sprake is van een overtreding van het consumentenrecht.

[1] Economie, 9 september 2025, «FOD Economie grijpt sneller in tegen onbetrouwbare websites».(https://news.economie.fgov.be/253922-fod-economie-grijpt-sneller-in-tegen-onbetrouwbare-websites/)
[2] Rob Beenders, 28 juni 2026, «Al 967 verdachte websites geblokkeerd in 2026: honderdduizenden consumenten beschermd» (https://beenders.belgium.be/nl/nieuws/al-967-verdachte-websites-geblokkeerd-2026-honderdduizenden-consumenten-beschermd)

Ik zal in de beantwoording van de volgende vragen ingaan op de overwegingen rondom de mogelijke toegevoegde waarde van de Belgische werkwijze.

3

Bent u bereid te verkennen of een vergelijkbare aanpak in Nederland kan worden ingevoerd, mede gezien de meldingen van online fraude en malafide

u de Kamer hierover informeren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 2 is de ACM niet de bevoegde instantie als het gaat om online fraude. In Nederland loopt er wel een vergelijkbaar initiatief als het Belgian Anti Phishing Shield (BAPS), namelijk het Anti Phishing Shield (APS), ondergebracht bij het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC).[3]

De pilot voor een Nederlandse APS (die liep tussen augustus 2025 en januari 2026) kwam tot stand dankzij samenwerking tussen diverse publieke en private partijen. U bent in de Kamerbrief 'Integrale aanpak cybercrime' geïnformeerd over het APS en de resultaten van de pilot.[4] Op dit moment wordt gewerkt aan de structurele inbedding en verdere doorontwikkeling van het APS.

Het APS is een technisch instrument dat mensen effectief kan beschermen tegen malafide domeinen, en hiermee ook verschillende vormen van online criminaliteit. Voor de effectiviteit van de bescherming die het APS biedt, is het van belang dat de toepassing ervan wordt verbreed. Op dit moment wordt het APS in Nederland op basis van "opt-in" aangeboden via de deelnemende internetserviceproviders. Hierdoor wordt slechts een beperkte groep gebruikers beschermd tegen het bezoeken van malafide domeinen. Om deze reden wordt er een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden van een APS op basis van een "opt-out", waarbij gebruikers er gebruik van maken tenzij ze zich afmelden.

In het antwoord op vraag 4 en 5 zal ik ingaan op de bevoegdheden van de ACM omtrent de bescherming van consumenten.

4

Klopt het dat artikel 2.7, eerste lid, van de Wet handhaving consumentenbescherming de Autoriteit Consument en Markt (ACM) al de bevoegdheid geeft om consumenten door te leiden naar een waarschuwingspagina als zij een website van malafide partijen bezoeken? Hoe vaak

[3] Ruim twee miljoen bezoeken aan kwaadaardige websites voorkomen in pilot | NCSC
[4] Kamerstukken II 2025/2026, 26 643, nr. 1555, Voortgang integrale aanpak cybercrime, 9 september 2026.

heeft de ACM van deze bevoegdheid gebruikgemaakt en welke mogelijkheden biedt deze bepaling voor een aanpak naar Belgisch voorbeeld?

Antwoord

De ACM heeft een aantal bevoegdheden die relevant zijn in dit kader. Zo kan de ACM voorlichten en daarmee consumenten waarschuwen voor handelspraktijken rondom malafide aanbieders van spoeddiensten. Dit heeft de ACM in het verleden ook meermaals gedaan.[5]

De wetgever heeft bepaald dat er sprake moet zijn van een acuut en reëel risico op consumentenschade voordat de ACM kan waarschuwen voor een specifiek bedrijf. De onderneming wordt ook de kans geboden om te reageren of een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechter voordat de waarschuwing gepubliceerd.

De ACM kan daarnaast ook andere formele instrumenten[6] inzetten (zoals lasten onder dwangsom of boetes[7]) en in het uiterste geval ook websites blokkeren, zoals vermeld in de Wet handhaving consumentenbescherming. Om een website te kunnen blokkeren is wel toestemming benodigd van de rechter-commissaris. Bovendien mag deze maatregel in Nederland alleen worden ingezet als er geen andere doeltreffende middelen zijn om de inbreuk te voorkomen of te beëindigen. Dat betekent dat de ACM doorgaans eerst een ander instrument zal moeten inzetten. De ACM heeft deze bevoegdheid ingezet bij het offline halen van websites[8], nadat er een last onder dwangsom was opgelegd.

Deze aanpak in Nederland verschilt met België. Onder de Belgische aanpak kan de bevoegdheid om consumenten naar een waarschuwingspagina om te leiden reeds worden ingezet indien er (potentieel) sprake van ernstige schade voor consumenten of bedrijven.

De waarborgen in de Nederlandse wetgeving gelden niet voor niets. Het gaat hier om een ingrijpende bevoegdheid. Tegelijkertijd laten de Belgische resultaten zien dat een inzet van bredere bevoegdheden goede resultaten op kan leveren om consumenten te beschermen. Ik ga hier dan ook het verdere gesprek over aan met de ACM, om nader te kunnen beoordelen of er voldoende grond is om de Nederlandse aanpak op dit terrein te herzien.

5

Kunt u reflecteren op de Belgische wetgeving en aanpak om advertenties van malafide aanbieders van zoekmachines te weren? Hoe verhouden deze zich tot de Nederlandse wetgeving en aanpak? Bent u bereid om in gesprek met uw Belgische ambtsgenoot te bezien

[5] Zie bijvoorbeeld ACM waarschuwt voor malafide praktijken slotenmakers en komt in actie | ACM en Met spoed een klusbedrijf nodig? Voorkom hoge kosten! | ACM ConsuWijzer
[6] ACM dwingt online advertentiebedrijven te stoppen met misleiding klanten slotenmakers | ACM
[7] ACM beboet slotenmaker voor misleidende en agressieve praktijken | ACM
[8] ACM laat meerdere sites van webwinkel TI-84shop uit de lucht halen | ACM

welke lessen uit het Belgische voorbeeld voor Nederland kunnen worden getrokken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Zoals eerder aangegeven lijkt de Belgische aanpak goede resultaten op te leveren. De Belgische samenwerkingsstructuur en de juridische bevoegdheden komen niet één op één overeen met de Nederlandse situatie.

Uitdagend blijft dat dit soort malafide bedrijven snel onder een nieuwe naam en met een nieuwe website hun praktijken kunnen oppakken. Er is geen *one-size-fits-all* oplossing, ook niet met de Belgische aanpak. Ik kijk daarom altijd met interesse naar wat andere landen doen. Ik ben reeds in contact met de Belgische Federale Overheidsdienst Economie om te bezien welke lessen hieruit getrokken kunnen worden.